

PLEKBERAAD IN DE BIBLIOTHEEK

Meld je
bibliotheek
aan en
experimenteer
mee!

ACTIEF BURGERSCHAP

Meedenken, meedoen en vormgeven aan de samenleving. Dat is kort gezegd waar het bij *actief burgerschap* om gaat. Hebben de inwoners van je wijk, dorp of stad de vaardigheden om hun standpunten goed te verwoorden, om te luisteren en mee te denken over hun leefplek? Willen en kunnen ze samen tot dialoog en oplossingen komen, ondanks de diversiteit aan overtuigingen, ideeën en belangen? En hoe zet je die overtuigingen om in actie?

Niet iedereen heeft hier ervaring mee en sommige inwoners vinden het behoorlijk spannend of lastig om te doen. Een **Plekberaad*** biedt inwoners de kans om in een veilige omgeving burgerschapsvaardigheden te ontwikkelen en toe te passen. De Bibliotheek kan hierin een krachtige spilfunctie vervullen.

Vijf experimenten

Om de rol van de Bibliotheek als dé plek voor het stimuleren van actief burgerschap te versterken, is BiSC een samenwerking aangegaan met [The Turn Club](#). Deze organisatie heeft de afgelopen jaren zo'n twintig plekberaden door heel Nederland georganiseerd. De methode van de The Turn Club gaan we samen met een vijftal bibliotheken verder toesnijden en ontwikkelen.

Er komen vijf experimenten met/in bibliotheken die zullen leiden tot een blauwdruk voor het organiseren en begeleiden van plekberaden in de Bibliotheek.

Meld jouw bibliotheek aan voor één van de vijf experimenten. Meedoen betekent dat je als bibliotheek een **oefenplaats** en **gids** voor actief burgerschap wordt, en ook de **plek** van De bibliotheek in de lokale gemeenschap **extra versterkt**. Bovendien haal je met het organiseren van een Plekberaad **nieuwe doelgroepen** en **positieve energie** bij jouw bibliotheek naar binnen!

Wat houdt een Plekberaad in?

- Het is een creatieve en inspirerende maaksessie.
- 30-60 deelnemers, waarvan het merendeel buurtbewoner is, aangevuld met professionals die op persoonlijke titel meedoen (medewerkers van scholen, lokale bedrijven, de gemeente, etc.).
- De deelnemerssamenstelling is divers. Doel is om meer dan de helft van de deelnemers te laten bestaan uit 'unusual suspects'; mensen die normaliter niet meedoen aan participatiebijeenkomsten.
- Het Plekberaad is verbonden aan een plek/locatie en een lokaal vraagstuk, soms daarbinnen gelinkt aan een breder thema.
- Centraal staat de vraag: hoe maken we deze plek tot de mooiste of best mogelijke plek om te leven, voor nu en voor toekomstige generaties?
- Er zijn altijd minimaal één, liefst meerdere artistieke bijdragen van lokale kunstenaars (afhankelijk van de grootte van het Plekberaad).
- Er wordt een (getekend) verslag van de bijeenkomst gemaakt. De opbrengst en resultaten van het Plekberaad kunnen gebruikt worden om vervolgbijeenkomsten en -stappen in gang te zetten.

BIBLIOTHEKEN DRAGEN ZORG VOOR:

- Locatie, inclusief basisvoorzieningen;
- Coördinatie: een bibliotheekmedewerker is de lokale spil in de organisatie van het Plekberaad;
- Faciliteren: een medewerker die het gesprek tijdens het Plekberaad leidt en ervoor zorgt dat alle stemmen gehoord worden;
- Communicatie en werving deelnemers;
- Betrokkenheid/aanwezigheid lokale vertegenwoordiging gemeente (buurtwerker/beleidsmedewerker);
- Werven lokale kunstenaar(s) in samenwerking met The Turn Club;
- Het proberen voort te zetten van de Plekberaden in de toekomst.

WAT KUN JE VAN BISC VERWACHTEN?

- Een conceptformat voor Plekberaden, inclusief verschillende werkvormen en te gebruiken materiaal (digitaal);
- Praktisch advies over hoe het Plekberaad het beste kan 'landen' in jouw bibliotheek en buurt;
- Training voor de coördinator, facilitator en gespreksbegeleider;
- Instructie over hoe een kunstenaar of muzikant in te zetten;
- Bieden van inleefoefening en instructie over hoe deze te gebruiken tijdens het Plekberaad;
- Wervingsteksten en PR-materiaal voor de werving van deelnemers en voor perscontacten. We zorgen voor laagdrempelige teksten die aansluiten bij de leefwereld van bewoners;
- Landelijk aanspreekpunt voor vragen en ideeën;
- Ondersteunen van bibliotheken bij het zoeken van partners en de werving van deelnemers via al bestaande communities;
- Uitvoeren van een impactonderzoek naar de resultaten van het Plekberaad;
- Het mede-faciliteren van het Plekberaad;
- De financiering van de beraden (excl. uren van bibliotheekmedewerkers);
- Het maken van een verslag (in tekenvorm) van het Plekberaad.

VERVOLG

Meedoen aan één van de vijf experiment betekent dat jouw bibliotheek in (het eerste half jaar van) 2024 één keer een Plekberaad organiseert.

Maar daar houdt het natuurlijk niet op: op basis van de vijf experimenten en de ontwikkelde blauwdruk gaan we met een groep bibliotheken aan de slag om te kijken hoe we aan de hand van Plekberaden inwoners kunnen blijven faciliteren in het meedoen en vormgeven aan de samenleving.

ENTHOUSIAST?

Wil je actief burgerschap en Leven Lang Ontwikkelen een plek binnen je bibliotheek geven en meedoen aan één van de vijf experimenten, geef je dan op bij één van onze collega's: [Lonneke Jans](#) | [Joris Haanstra](#).

* ACHTERGROND

Het Plekberaad helpt bibliotheken om hun lokale netwerkfunctie te versterken. Het activeren en ontwikkelen van actief burgerschap past binnen de [Wsob](#) en de opgave van een Leven Lang Ontwikkelen, zoals uiteengezet in de [Netwerkagenda](#).

Het artikel [Democratisch burgerschap in de bibliotheek](#) laat zien op welke vier manieren de bibliotheek bijdraagt aan actief burgerschap, waarvan zeker punt 2, 3 en 4 bij een Plekberaad aan bod komen:

1. Als bron van informatie over maatschappelijke vraagstukken.

De Bibliotheek laat burgers via haar collectie, voorlichting of programma's kennismaken met meerdere perspectieven op een vraagstuk zodat ze vanuit hun ervaringen afgewogen beslissingen kunnen nemen in het actief proces.

2. Als podium en verbindend platform.

In de Bibliotheek komen verschillende mensen en partijen samen die elkaar anders niet tegenkomen: de buurtbewoner en de wethouder; de timmerman en de advocaat.

3. Als oefenplaats voor actief burgerschap.

In de Bibliotheek kunnen inwoners burgerschapsvaardigheden ontwikkelen. Het gaat om concrete kennis en vaardigheden waarmee ze betekenisvolle frictie kunnen aangaan. Burgers leren hun emoties en ideeën te uiten en naar de ander te luisteren en te ontdekken hoe ze invloed kunnen uitoefenen.

4. Als gids en ondersteuning bij zelforganisatie.

De Bibliotheek ondersteunt groepen inwoners om zich te uiten en om maatschappelijke verandering te realiseren. De Bibliotheek sluit aan op wat er in de stad en de wijk gebeurt en helpt de bewoners om zich te uiten en mee te doen aan het actief proces.

Zie ook de podcastserie [De bieë en de burger](#).